

Dr. Garzuly Ferenc egyetemi tanár (1937–2021)

2021. július elején elhunyt Garzuly Ferenc professzor, a magyar neurológia kiemelkedő személyisége.

Garzuly Ferenc 1937. december 21-én Pozsonyban (Preßburg, Bratislava) született, iskoláit is itt kezdte. 1945 augusztusában a család Magyarországra, Mosonmagyaróvárra menekült. Itt folytatta tanulmányait, 1956-ban kitűnően érettségizett, 1956 és 1962 között végezte el a Pécsi Orvostudományi Egyetemet. Egyetemi évei alatt a legnagyobb hatást, mint mindig hangoztatta, Szentágothai János, Romhányi György és Környey István professzorok előadásai tették rá. A Pécsi Orvostudományi Egyetem első oktató kórházában, a szombathelyi Markusovszky Lajos Kórházban ideggyógyász lett, majd az Ideggyógyászati Osztály vezetését dr. Baltavári Lászlótól 1983-ban vette át, s folytatta elődje kutatómunkáját egészen 2002. december 31-ig.

Kiváló tudományos kapcsolatokat alakított ki hazai, osztrák, német és amerikai neurológiai klinikákkal, így többször volt Bécsben, Münchenben, ideggyógyászati kongresszusok keresett referense lett.

Nemcsak az agyműködés, hanem annak organikus háttere is érdekelte. Hazánkban elsőként létesített neuropatológiai laboratóriumot. Egyike volt azon keveseknek, akik a Markusovszky Lajos Kórházban végzett tudományos munkájuk eredményeként szereztek kandidátusi (PhD) tudományos fokozatot 1991-ben, majd címzetes egyetemi tanár lett.

Egyik alapítója a Nyugat-Pannon Neurogenetikai Társaságnak (Szombathely, 1997). Osztályát 2002 végéig vezette. Nyugdíjba vonulásakor sem hagyta abba kutatásait, 2003-tól főorvosként tovább dolgozott a Patológiai Osztályon, haláláig.

Több mint ötezer agy neuropatológiai feldolgozását végezte. Az 1951-ben Romhányi György professzor ve-

zetésével induló klinikopatológiai konferenciákat, majd a 2012-ben kazuisztikai konferenciákra átnevezett összejöveteleket szervezte.

Tapasztalatait hat, igényesen illusztrált könyvben foglalta össze, melyeknek tudományos jelentőségükön túl a medikus- és szakorvosképzésben is óriási szerepük volt és van. Rendezőelve: bemutatni a ritka kórképek diagnosztikai és ellátási nehézségeit és az interdiszciplináris, holisztikus megközelítést.

Legismertebb tanulmánya a róla elnevezett családi amyloidosis különleges esete (30 éves utánkövetés), mely az egyik legnívósabb amerikai orvosi lapban került közlésre. Az eset polarizációs optikai felvételét a folyóirat a címloldalán közölte. Külön feldolgozta a szombathelyi kórház Patológiai Osztályának két háború közötti történetét, emléket állítva az Auschwitzba elhurcolt Görög Dénes egyetemi magántanárnak és családjának. Feldolgozta és kommentálta a két világháború között, majd a Rákosi-korszakban készült patológiai jegyzőkönyveket.

Közben érdekes szépirodalmi munkái is megjelentek. Szépirodalmi könyvei: Fekete víz, örvénylő idő (2006), Ismeretlen évszak (2008), Apám újságot olvas (2011), A diagnosztika labirintusában (2013). A „jóreggelt főorvosúr” életrajzi ihletésű posztmodern könyvében dolgozta fel családja történetét.

Kifogástalan munkavégzése, példaértékű szorgalma és magatartása munkatársai elismerését is kivívta. Munkásságát számos, Vas megyei és országos kitüntetéssel ismerték el. Társadalmi tevékenysége is gazdagította Szombathelyt. A helyi Lions-klub alapító tagja (Savaria Lions Club), majd elnöke, a Bartók Fesztivál és a Szeminárium Baráti Kör elnöke.

Igazi polihisztor volt. 2015. május 12-én előadást tartott az újraalapított pozsonyi kaszinóban nagyapjáról, a kiváló pozsonyi nőgyógyászlól. 2019-ben Debrecenben „A kutatás etikai határai és a náci birodalom orvostudósai” címmel kritikus előadást tartott az orvostudósokról (elsősorban neurológusokról), „a gyilkosokról”.

Ez év június 21-én volt Szombathelyen a „Ritka és rejtőzködő betegségek” című könyvének, a klinikopatológiai sorozat hatodik kötetének bemutatója, amelyen személyesen a betegsége miatt már nem vehetett részt.

Garzuly Ferenc professzor halálával sokat veszített az európai és a magyar tudomány, valamint az egész orvos-társadalom.

Kedves Barátom, emlékedet, tanításaidat megőrizzük!

Makovitzky József dr.
(Universität Heidelberg und Universität Freiburg/Br)